

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om kommunernas kulturverksamhet

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om kommunernas kulturverksamhet (RP 195/2018 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Kulturutskottet (KuUB 14/2018 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om kommunernas kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om ordnandet av kommunernas kulturverksamhet samt om verksamhetens mål, om uppgifter och samverkan inom verksamheten, om invånarnas deltagande i verksamheten, om framställande av information om och utvärdering av verksamheten samt om statlig finansiering för och en utvecklingsuppgift inom verksamheten.

Med kommunens kulturverksamhet avses verksamhet genom vilken kommunen främjar skapande och utövande av, tillgång till och bruk av kultur och konst samt konst- och kulturfostran och kulturarv.

2 §

Lagens syften

Denna lag syftar till att

Riksdagens svar RSv 204/2018 rd

- 1) stödja människors möjligheter till kreativt uttryck och kreativ verksamhet samt till att skapa och uppleva kultur och konst,
- 2) främja alla befolkningsgruppers likvärdiga möjligheter till och deltagande i kultur, konst och bildning,
- 3) stärka befolkningens välfärd och hälsa samt delaktighet och samhörighet genom kultur och konst,
- 4) genom kultur och konst skapa förutsättningar för utvecklingen av lokal och regional livskraft och kreativ verksamhet som stöder livskraften.

Dessa syften ska uppnås med utgångspunkt i demokrati, invånarorientering, jämställdhet, hållbar utveckling samt kulturell mångfald och dialog.

3 §

Kommunens uppgifter

Kommunen ska ordna kulturverksamhet. För att genomföra denna uppgift ska kommunen

- 1) främja likvärdig tillgång till och mångsidigt bruk av kultur och konst,
- 2) skapa förutsättningar för professionellt konstnärligt arbete och professionell konstnärlig verksamhet,
- 3) främja utövande av kultur och konst samt medborgarverksamhet som anknyter till dessa,
- 4) erbjuda möjligheter till målinriktad konst- och kulturfostran inom kulturens och konstens olika former och områden,
- 5) främja bevarande och bruk av kulturarvet och verksamhet som stöder och utvecklar den lokala identiteten,
- 6) främja kultur och konst som en del av invånarnas välfärd och hälsa, delaktighet och samhörighet samt den lokala och regionala livskraften,
- 7) främja kulturell samverkan och internationell verksamhet samt utföra andra åtgärder som har samband med kultur och konst.

Vid ordnandet av uppgifterna enligt 1 mom. och tillhandahållandet av tjänster som anknyter till dessa uppgifter ska kommunen beakta lokala förhållanden och resurser samt behoven hos olika befolkningsgrupper.

Kommunen kan ordna kulturverksamhet själv eller i samverkan med andra kommuner eller på något annat sätt. Vid ordnandet av kommunernas kulturverksamhet ska tillräcklig och mångsidig expertkompetens anlitas.

När kulturverksamhet ordnas ska kommunen beakta verksamhet som grundar sig på lagen om allmänna bibliotek (1492/2016), lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998), museilagen (729/1992), teater- och orkesterlagen (730/1992) och lagen om fritt bildningsarbete (632/1998).

4 §

Statliga myndigheters uppgifter

Undervisnings- och kulturministeriet och andra statliga myndigheter ska skapa förutsättningar för kommunernas kulturverksamhet. Undervisnings- och kulturministeriet är behörigt ministerium i ärenden som gäller kultur och konst.

Riksdagens svar RSv 204/2018 rd

Uppgifterna för främjande av kultur och konst sköts av Museiverket, Centret för konstfrämjande och närings-, trafik- och miljöcentralerna inom deras respektive verksamhetsområden och i enlighet med den lagstiftning som gäller dem.

5 §

Kommuninvånarnas deltagande

Kommuninvånarna ska ha möjlighet att delta i och påverka kommunens kulturverksamhet och beredningen av beslut som gäller verksamheten. Bestämmelser om rätten att delta i och påverka kommunens verksamhet finns i 22 § i kommunallagen (410/2015).

Vid ordnande av kommunernas kulturverksamhet i tvåspråkiga kommuner ska det säkerställas att vardera språkgruppens behov beaktas på lika grunder. I kommuner inom samernas hembygdsområde ska det säkerställas att de samiskspråkiga och de finskspråkiga befolkningsgruppernas behov beaktas på lika grunder.

Dessutom ska också lokala språkgruppers behov beaktas vid ordnande av kulturverksamhet.

6 §

Utvecklingsuppgift

Undervisnings- och kulturministeriet kan på ansökan anvisa en kommun eller någon annan aktör en utvecklingsuppgift som skapar förutsättningar för kommunernas kulturverksamhet. Genom utvecklingsuppgiften stöds kvaliteten, genomslaget, personalens kompetens, invånarnas jämlikhet och kommunernas inbördes samverkan i fråga om kommunernas kulturverksamhet.

Utvecklingsuppgiften är frivillig för kommuner och andra aktörer. Den som utför en utvecklingsuppgift ska med avseende på uppgiften ha mångsidig kännedom om kulturverksamheten på nationell eller regional nivå och tillräcklig kompetens.

7 §

Samverkan

För att främja denna lags syften och för att genomföra kommunens uppgifter ska de olika kommunala sektorerna samarbeta med varandra.

Kommunen ska med beaktande av lokala omständigheter och resurser främja verksamhet som följer syftena och uppgifterna enligt denna lag i samverkan med andra kommuner, myndigheter och landskap samt med aktörer inom kultur- och konstsektorn och andra sektorer.

8 §

Framställande av information om och utvärdering av verksamheten

För att förverkliga denna lags syften och genomföra uppgifterna enligt denna lag samt för att utveckla kommunernas kulturverksamhet ska det framställas information och göras utvärderingar av verksamheten.

Riksdagens svar RSv 204/2018 rd

Undervisnings- och kulturministeriet beslutar om utveckling av riksomfattande framställande av information om kulturverksamheten och om utvärdering av verksamheten. Kommunerna deltar i utvärderingen av basservicen och vid behov i annat framställande av information.

Kommunen svarar för framställande av information om sin kulturverksamhet och för utvärdering av kulturverksamheten. Kommunen ska utvärdera genomförandet av kulturverksamheten som en del av utvärderingen och uppföljningen av kommunstrategin på det sätt som föreskrivs i 37 § i kommunallagen samt som en del av främjandet av hälsan och välfärden enligt 12 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010).

De centrala resultaten av utvärderingen ska offentliggöras.

9 §

Statsfinansiering

Bestämmelser om statsandel som beviljas för driftskostnaderna för kommunernas kulturverksamhet finns i lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009).

En kommun samt i kommunen verkamma sammanslutningar och stiftelser som bedriver och främjar kulturverksamhet kan inom ramen för ett anslag i statsbudgeten beviljas statsunderstöd för kulturverksamhet eller för genomförandet av en i 6 § avsedd utvecklingsuppgift enligt vad som föreskrivs i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009). Kommunen eller en sammanslutning där kommunen har bestämmande inflytande kan dessutom i enlighet med vad som föreskrivs i den lagen beviljas statsunderstöd för anläggningsprojekt för lokaler som behövs i kulturverksamheten.

10 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om kommunernas kulturverksamhet (728/1992).

Helsingfors 16.1.2019

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare